

PREFERENCJE POLITYCZNE
POSTAWY – IDENTYFIKACJE – ZACHOWANIA
2/2011

Redakcja naukowa
Agnieszka Turska-Kawa
Zbigniew Widera
Waldemar Wojtasik

Katowice 2011

Recenzenci

prof. dr hab. Tadeusz Godlewski
prof. dr hab. Stanisław Michalczyk
prof. dr hab. Jacek Wojnicki

Projekt okładki:

Jarosław Wichura

Skład komputerowy:

Przemysław Grzonka

Kolegium redakcyjne:

dr Agnieszka Turska-Kawa (przewodnicząca, redaktor tematyczny: zachowania wyborcze), dr Zbigniew Widera (redaktor tematyczny: postawy polityczne), dr Waldemar Wojtasik (redaktor tematyczny: autoidentyfikacje polityczne), mgr Przemysław Grzonka (redaktor statystyczny), mgr Ewelina Janosik (sekretarz), mgr Jarosław Wichura (sekretarz)

Wersja pierwotna czasopisma: papierowa.

© Centrum Innowacji, Transferu Technologii i Rozwoju Fundacja Uniwersytetu Śląskiego
Katowice 2011

Patronat nad projektem sprawuje Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych.

Wydawcą publikacji jest Centrum Innowacji, Transferu Technologii i Rozwoju Fundacja Uniwersytetu Śląskiego.

ISBN: 2083-327X

ISSN: 978-83-62314-28-7

Druk:

TextPartner sp.j.
ul. Józefowska 30/5,
40-144 Katowice
info@textpartner.com

SPIS TREŚCI

Spis treści	3
Contents	5
Wstęp	5
Agnieszka Turska-Kawa Waldemar Wojtasik Zachowania wyborcze obywateli w 2010 roku	11
Kinga Jaruga Żaneta Krawczyk Stosunek Polaków do wydarzeń posmoleńskich w perspektywie deklarowanych preferencji politycznych.....	31
Magdalena Marzec Jarosław Wichura Preferencje polityczne a opinia publiczna	55
Robert Alberski Dylematy wyborcy. Czynniki wpływające na zachowania wyborcze w kampanii prezydenckiej i samorządowej w 2010 roku	79
Danuta Karnowska Indywidualizm versus wspólnotowość	101
Agnieszka Kampka Symboliczne formy władzy	121
Irena Pilch Makiawelizm jako osobowościowy predyktor zachowań wyborczych.....	145
Agnieszka Turska-Kawa Osobowościowe predykatory zachowań wyborczych. Rozważania w kontekście modelu „Wielkiej Piątki”	165

Łukasz Tomczak	
Przywódcy polskich partii politycznych.....	187
Waldemar Wojtasik	
Istotność wyborów i jej czynniki w świadomości społecznej	205
Wojciech Peszyński	
Kandydat czy partia? W poszukiwaniu determinant zachowań wyborczych elektoratu.....	227
Zbigniew Widera	
Wybrane elementy marketingu wyborczego, jako determinant decyzji wyborczych elektoratu w trakcie kampanii wyborczych.....	249
Julia Liszkowska	
Opinia wyborców o integracji Polski z Unią Europejską a preferencje i aktywność wyborcza.....	269
Spis tabel i wykresów	287
Summaries.....	297
Aneks	303

CONTENTS

Spis treści	3
Contents	5
Introduction	5
Agnieszka Turska-Kawa Waldemar Wojtasik Electoral behavior of citizens in 2010.	11
Kinga Jaruga Żaneta Krawczyk The attitude of the Poles towards the events taking place after the Smoleńsk plane crash in view of declared political preferences.	31
Magdalena Marzec Jarosław Wichura Political preferences of a public opinion.	55
Robert Alberski Dilemmas of the voter. Factors influencing the electoral behavior in the presidential and local campaign in 2010.	79
Danuta Karnowska Individualism versus community.	101
Agnieszka Kampka The Symbolic Forms of Power.	121
Irena Pilch Machiavellianism as a predictor of voting behavior.	145
Agnieszka Turska-Kawa Personality predictors of voting behavior. Considerations in the context of the "Big Five" model.	165

Łukasz Tomczak	
The leaders of Polish political parties.....	187
Waldemar Wojtasik	
Significance of the elections and its factors in the social consciousness.....	205
Wojciech Peszyński	
A candidate or a party? Searching for determinants of political behavior of Polish electorate.....	227
Zbigniew Widera	
Selected elements of election marketing as a determinant of the decision of the electorate during the electoral campaign.....	249
Julia Liszkowska	
Opinion of voters on Polish accession to EU in relation to political preferences and activity.....	269
Table and Figure Index.....	287
Summaries.....	297
Anex.....	303

ANEKS

Spis tabel:

Tabela 1. Socjodemograficzny rozkład ilościowy i procentowy badanej próby.

Tabela 2. Rozkład ilościowy i procentowy odpowiedzi na pytanie „Czy odpowiada Pani/Panu lider partii/komitetu, na którą/y zamierza Pan(i) oddać głos w ewentualnych wyborach do Sejmu?” w poszczególnych elektoratach i wśród wyborców, którzy nie brali udziału w wyborach do sejmików wojewódzkich w 2010 roku.

Tabela 3. Rozkład ilościowy i procentowy odpowiedzi na pytanie „Czy lider partii/komitetu wyborczego, na który/ą oddał(a)by Pan(i) głos w ewentualnych wyborach do Sejmu, gdyby odbywały się w najbliższą niedzielę może być określony mianem *silny przywódca*?” w poszczególnych elektoratach i wśród wyborców, którzy nie brali udziału w wyborach do sejmików wojewódzkich w 2010 roku.

Tabela 1. Socjodemograficzny rozkład ilościowy i procentowy badanej próby.

	ilość	procent
WOJEWÓDZTWO		
Dolnośląskie	84	7,7
Kujawsko-pomorskie	55	5,1
Lubelskie	67	6,2
Lubuskie	33	3,0
Łódzkie	71	6,6
Małopolskie	94	8,6
Mazowieckie	148	13,6
Opolskie	28	2,6
Podkarpackie	59	5,4
Podlaskie	33	3,0

Aneks

Pomorskie	66	6,1
Śląskie	132	12,1
Świętokrzyskie	37	3,4
Warmińsko-mazurskie	39	3,6
Wielkopolskie	94	8,6
Zachodniopomorskie	48	4,4
PLEĆ		
Kobieta	563	51,7
Mężczyzna	525	48,3
WYKSZTAŁCENIE		
Bez wykształcenia	5	0,4
podstawowe/gimnazjalne	72	6,6
Zawodowe	212	19,5
Średnie/policealne	436	40,1
Wyższe (ukończone studia licencjackie lub magisterskie)	363	33,4
STAN CYWILNY		
panna/kawaler	287	26,4
mężatka/żonaty	635	58,3
rozwódka/rozwodnik	65	6,0
wdowa/wdowiec	101	9,3
WIEK		
18-24	149	13,7
25-34	220	20,2
35-44	174	16,0
45-54	200	18,4
55-64	165	15,2
>65	180	16,5
CZY OBECNIE PANI/PAN		
pracuje zawodowo na pełnym etacie, również w rodzinnym gospodarstwie rolnym	558	51,3
pracuje dorywczo	79	7,3
jest bezrobotna/bezrobotny	36	3,3
uczy się w szkole/studiuje w wyższej uczelni	130	11,9
jest na rencie/emeryturze	240	22,1

zajmuje się domem/wychowaniem dzieci	45	4,1
STAŁE MIEJSCE ZAMIESZKANIA		
Wieś	400	36,8
miasto do 20 tysięcy mieszkańców	118	10,8
miasto 20-100 tysięcy mieszkańców	193	17,7
miasto 100-200 tysięcy mieszkańców	115	10,6
miasto powyżej 200 tysięcy mieszkańców	262	24,1
MOJA SYTUACJA MATERIALNA		
żyję bardzo biednie – nie starcza mi nawet na podstawowe potrzeby	17	1,6
żyję skromnie – muszę na co dzień bardzo gospodarować	171	15,7
żyję średnio – starcza mi na co dzień, ale muszę oszczędzać na większe zakupy	618	56,8
żyję dobrze – starcza mi na wiele bez specjalnego oszczędzania	246	22,6
żyję bardzo dobrze – mogę sobie pozwolić na wygodne życie	36	3,3
ŚREDNIE DOCHODY NA CZŁONKA RODZINY W GOSPODARSTWIE DOMOWYM		
do 500 zł.	89	8,2
501-1000 zł.	392	36,0
1001-2000 zł.	420	38,6
2001-5000 zł.	161	14,8
Powyżej 5000 zł.	26	2,4

Aneks

Tabela 2. Rozkład ilościowy i procentowy odpowiedzi na pytanie „Czy odpowiada Pani/Panu lider partii/komitetu, na którą/y zamierza Pan(i) oddać głos w ewentualnych wyborach do Sejmu?” w poszczególnych elektoratach i wśród wyborców, którzy nie brali udziału w wyborach do sejmików wojewódzkich w 2010 roku.

	Tak		Raczej tak		Nie mam zdania		Raczej nie		Nie		Nie głosował(a) bym		Razem	
	ilość	procent	ilość	procent	ilość	procent	ilość	procent	ilość	procent	ilość	procent	ilość	procent
Platforma Obywatelska	128	42,1	108	35,5	29	9,5	9	3,0	6	2,0	24	7,9	390	100
Polskie Stronictwo Ludowe	22	36,1	32	52,5	1	1,6	2	3,3	2	3,3	2	3,3	61	100
Prawo i Sprawiedliwość	77	54,6	40	28,4	9	6,4	7	5,0	3	2,1	5	3,5	141	100
Sojusz Lewicy Demokratycznej	40	42,6	34	36,2	6	6,4	7	7,4	1	1,1	6	6,4	94	100
Partia/ ugrupowanie lokalne lub regionalne	14	31,8	15	34,1	6	13,6	1	2,3	0	0,0	8	18,2	44	100
Inna	11	39,3	8	28,6	6	21,4	1	3,6	1	3,6	1	3,6	28	100
Nie pamiętam na kogo głosowałam/em	5	16,1	9	29,0	9	29,0	1	3,2	1	3,2	6	19,4	31	100
Nie głosowałam/em	103	26,8	94	24,4	39	10,1	13	3,4	6	1,6	130	33,8	385	100

Tabela 3. Rozkład ilościowy i procentowy odpowiedzi na pytanie „Czy lider partii/komitetu wyborczego, na który/ą oddał(a)by Pan(i) głos w ewentualnych wyborach do Sejmu, gdyby odbywały się w najbliższą niedzielę może być określony mianem silny przywódca?” w poszczególnych elektoratach i wśród wyborców, którzy nie brali udziału w wyborach do sejmików wojewódzkich w 2010 roku.

	Tak		Raczej tak		Nie mam zdania		Raczej nie		Nie		Nie głosował(a) bym		Razem	
	ilość	procent	ilość	procent	ilość	procent	ilość	procent	ilość	procent	ilość	procent	ilość	procent
Platforma Obywatelska	77	25,3	130	42,8	50	16,4	20	6,6	3	1,0	24	7,9	390	100
Polskie Stronictwo Ludowe	12	19,7	33	54,1	10	16,4	4	6,6	0	0,0	2	3,3	61	100
Prawo i Sprawiedliwość	73	51,8	41	29,1	13	9,2	7	5,0	2	1,4	5	3,5	141	100
Sojusz Lewicy Demokratycznej	30	31,9	30	31,9	12	12,8	15	16,0	1	1,1	6	6,4	94	100
Partia/ ugrupowanie lokalne lub regionalne	8	18,2	14	31,8	10	22,7	4	9,1	0	0,0	8	18,2	44	100
Inna	9	32,1	7	25,0	8	28,6	3	10,7	0	0,0	1	3,6	28	100
Nie pamiętam na kogo głosowałam/em	3	9,7	9	29,0	12	38,7	1	3,2	0	0,0	6	19,4	31	100
Nie głosowałam/em	79	20,5	98	25,5	54	14,0	20	5,2	4	1,0	130	33,8	385	100